A°. 1809. N°. 227.

KONINKLIJKE COURANT.

Dingsdag den 26sten van Herfstmaand.

HOLLAND.

AMSTERDAM *den 25 van Herfstmaand.*

TOT een nieuw blijk der liefdadige gezindheid onzer landgenooten, omtrent het lot van hunne evenmaaten, kunnen wij niet afzijn, te melden, dat, op de eerste tijding van het ongeluk, vijf loodsen in den Brielle overgekomen, (*zie koninklijke courant van den 21sten deser, n°. 223,*) behalve de ingekomen aanzienlijke giften in die stad zelve, door een onbekend menschenvriend te Leiden, ter ondersteuning der weduwen en wezen van de overledenen, de aanmerkelijke somme van *f* 50 ingezonden is.

DE MINISTER VAN FINANTIEN, als bij koninklijk besluit van den 12den deser maand, n°. 16, daartoe geautoriseerd, brengt, bij deze, ter kennisse van allen en een iegelijk, wien zulks aangaat, dat het Z. M. behaagd heeft bij gemeld besluit te bepalen, dat onder de zeilende- beurt- en veerschepen, bij de wet op het Binnenlandsch lastgeld onder de vierde klasse gerangschikt, zullen behooren alle zulke onder de eerste, tweede en derde klasse dier wet genoemde schepen, welke vaste beurten en veren bevaren, goederen en koopmanschappen, van onderscheiden eigenaren of de passagiers, tegen genot van vastgestelde loonen, overvoeren, en hunne reize geheel of meerendeels zeilende volbrengen; met last aan elk en een iegelijk, wien zulks betreft, zich dien overeenkomstig te gedragen.

Amsterdam, den 15den van herfstmaand 1809. *De minister voorzoemd,* J. H. ANSELIJN.

FRANKRYK.

ROME *den 15 van Oogstmaand.*

De opperhoofden der verschillende geestelijke ordens, die tot dusver in Rome en andere steden van den voormaligen Kerkelijken Staat zich ophielden, zijn, onder militair geleide, in koetsen naar Frankrijk vervoerd geworden.

(*Hamburger correspondent van den 19den herfstm.*)

PARYS *den 20. van Herfstmaand.*

Uit Londen heeft men, onder dagteekening van den 14den van herfstmaand, het volgende:

(*Uit the Sun.*)

Bijzonderen brief van een officier bij den staf van ons leger in Spanje.

TRUXILLO, den 21sten van oogstmaand.

De oorlog in Spanje is bijna geëindigd. De Spanjaarden zijn wilden, vol bijgeloof en tweepzucht. Er is niets meer te hopen en wij kunnen geenszins op hen rekenen. *Cuesta* is afgezet, dit is te laat geschied. De algemeene meening is, dat wij, voor dat twee maanden ten einde zijn, in Engeland terug zullen wezen. Alle onze ammunitie is naar Lissabon teruggezonden. De Franschen hebben 90,000 man en wij hebben er niet meer dan 26,000. Ons ontbreekt alles. Het zij door verwaarloozing, het zij door verraad van de zijde der spaansche commissarissen over de levensmiddelen, wij hebben niets gevonden in een land, waarin wij dachten, alles in overvloed te zullen aantreffen. Wij hebben zelfs geene wagens of muilezels, om onze gekwetsten en zieken te vervoeren. Ik verbeeld mij, dat dit een en ander onze ministers wel zal genezen van de drift, nog meer expeditien naar Spanje te zenden. Er is geen officier of soldaat in het leger, die niet verlangt, spoedig terug te keeren. De Franschen verstoren ons in onzen aftogt niet. Binnen weinige dagen zullen wij in Portugal zijn. Deze onnoodige expeditie zal ontzaggelijke sommen aan ons bestuur hebben moeten kosten. Alles is alhier verschrikkelijk duur. Het hooi kost 24 stuivers het pond, en ieder paard krijgt 10 pond daags, enz."

(*Publicisten van den 21 van herfstm.*)

OOSTENRYK.

LENTZ *den 14 van Herfstmaand.*

Men heeft te Weenen een dag-order bekend gemaakt, door den Keizer van Oostenrijk aan zijn leger gericht, gedagteekend den 16den van oogstmaand, en waarin Z. M. zegt, dat noch de zucht tot veroveringen noch eenen andere hartstogt hem de wapenen heeft doen opvatten; dat dezelve alleen daar toe genoodzaakt is geweest, door den wensch, de eer en de onafhankelijkheid van zijne kroon te bewaren; dat een vrede, bestaanbaar met beide, in denwelken zijne volken rust en zekerheid vinden, altijd het doel zijner pogingen zal zijn; dat de gevolgen van den oorlog niet voldoende zijn geweest, maar dat de vijand zijne achting voor de oostenrijksche troepen, wegens hunne dapperheid, zoo min als dan de volken van Oostenrijk, wegens den algemeenen geest, dien zij hebben doen blijken, niet heeft kunnen weigeren. "Mijne gevolmagtigden, voegt de Keizer *Frans* er bij, zijn in onderhandeling getreden met die van den Keizer *Napoleon*. Ik herhaal het, mijne begeerte is, een vrede te sluiten, waarvan alles mij de duurzaamheid voorspeldVen waarborgt. De onwankelbare moed, de vaderlandsliefde mijner troepen, en de wensch, door dezelve openlijk uitgedrukt, de wapenen niet neerteleggen, dan na eerlijke voorwaarden verkregen te hebben, zullen mij nooit toelaten eenige aantenemen, die strijdig zijn met het geen ik aan mijne volken, aan mijne dappere troepen, aan mijn huis, en aan mij zelve verschuldigd ben."

In een anderen dag-order, betrekkelijk de verlenging van den wapenstilstand, verklaart Zijne Oostenr. Maj. dat zijne toestemming tot deze verlenging niet aan zwakheid moet toegeschreven worden, maar aan de liefde, die dezelve voor zijne onderdanen voedt, en aan het verlangen, om van hen de rampen des oorlogs te verwijderen." Z. M. vernieuwt in dezen dag-order de verzekering, waarmede den voorgaanden eindigt.

(*Publicisten van den 20 van herfstm.*)

LENTZ *den 15 van Herfstmaand.*

Een brief uit Weenen, wederleggende hetgeen in eenige duitsche en fransche dagbladen ongunstig voor den aartshertog *Karel* is geplaatst geweest, drukt zich, ten aanzien van dien prins, op de volgende wijs uit:

"De aartshertog *Karel* is van alle de prinsen van zijn huis de geen, wiens inborst zich, in de omstandigheden, welke den tegenwoordigen oorlog zijn voorafgegaan, de meeste achting heeft waardig gemaakt. Men had alle mogelijke middelen in het werk gesteld, om hem tot stappen te vervoeren, die tegen zijne meening strijdig waren, en men was zelfs zoo verre gegaan, hem, die hem omringden, met geld omtekoopen.

"Het is de minister *Zichy*, welke dien krijgsdienst aan Oostenrijk en aan den aartshertog *Karel* heeft bewezen. Men heeft den prins zoo dikwijls voorgezegd, dat Frankrijk weinig troepen had te stellen tegen eenen aanval, en dat de oorlog onmisbaar goede gevolgen moest hebben, dat het hem moeijelijk moest vallen, langer, met voorgevoelens, gezegdentte wederleggen, die zoo gedurig rondom hem herhaald werden. Het is echter niet dan met tegenzin geweest, dat hij Frankrijk den oorlog heeft aangedaan."

"Zelfs den volgenden dag na de veldslagen van Regensburg heeft hij zijnen wensch tot vrede aan den dag gelegd, en hij heeft daarin sints volhard. Na den wapenstilstand van Znaim heeft hij het bevel nedergelegd, om dat hij gezien heeft, dat toen nog alle de toegangen tot het hof voor de waarheid gesloten waren, door die zelfde menschen, die Engeland in dezelfs soldij heeft, en die hun geld winnen door de leugenen en de schadelijke beelden uit te stooijen, welke deze aan Europa vijandige natie zoo veel belang heeft, voort te doen duren."

(*Publicisten van den 21 van herfstm.*)

ZWEDEN.

STOKHOLM *den 5 van Herfstmaand.*

Op den 28sten van oogstmaand heeft de Koning aan de vereenigde rijksstanden berigt, dat de prins *Christiaan van Holstein-Augustenburg*, op het besluit door de rijksstanden, op den 14den van hooimaand jongstleden, ingevolge een voorstel des Konings, genomen, en nu op nieuw eenparig bekragtigd, om dien prins tot troonopvolger van Zweden te verkiezen, verklaard had.

Dat hij, zoodra de vrede in het Noorden zal hersteld weezen, bereid ware, het eervol aanbod hem gedaan, aantenemen, in den krijg der mannen te treden, de troepsaamgetogen, waldaar die gevoelens aan den dag te leggen, welke hij van de vertrouwen des zweedschen volks in hem had verwekt, en dat hij door zijne pogingen het gebrek zou zoeken te herstellen, van het geen zijne bescheidenheid hem niet vergund, in zich zelf te erkennen.

Na eenige verdere aanmerkingen besloot de koning zijne praak aldus:

"Daar zij allen zekerlijk met mij den oprechten wensch koesteren, zoodra de eenige hinderpaal te zien verdwijnen, welke dien prins belet, geheel die hoop te vervullen, die ik en het

zweedsche volk op hem gebouwd hebben, zoo verschaft het mij een dubbeld genoegen, u mijne gegronde gissing te kunnen mededeelen, dat dit verwijl niet langer meer zal duren. Mijn gezantschap aan het fransch-keizerlijk hof is reeds op weg naar Parijs, en de welwillende gezindheid van Z. M. den Keizer der Franschen, Koning van Italie, die mij reeds vooraf is te kennen gegeven, geeft mij de beste hoop op een gelukkigen en spoedigen uitslag dezer onderhandelingen. De zwarigheden, die tot hiertoe mijne onafgebroken pogingen, om met het russisch hof een' vredehandel te openen, in den weg stonden, zijn verdwenen, en mijn gezantschap is thans te Fredrikshamn. Het deensch hof, 't welk lang een voorbehoudend stilzwijgen in acht hield, heeft nog onlangs met bereidwilligheid geantwoord op mijne vredes-voorstellen, reeds sedert de regerings-verandering gedaan, zoo dat ik zelfs van dien kant verwachte, weldra vredes-onderhandelingen geopend te zien. Wanneer de zuiverheid mijner oogmerken, de opregtheid mijner vredelievende gezindheid, en de eenige eerzucht, die mijne onderneming bestuurt, de bevestiging namelijk van het toekomstig geluk en eigen bestaan mijns volks, wanneer deze in de vredes-onderhandelingen eene daaraan beantwoordende denkwijze kunnen tot stand brengen, bij de moeilijkheden, die met Zweden in oorlog zijn, zoo kan ik niet langer twijfelen, of mijne en uwe billijke hoop zal spoedig vervuld zijn."

(*Uit de Hamburger correspondent van den 19 van herfstmaand en Leidsche courant van den 25 van herfstm.*)

WETENSCHAPPEN.

GESCHIEDENIS.

Over de Gods-oordeelen, bij de Franken en bij andere volken, in de middel-eeuwen, in gebruik.

La pensée est une inspiration; les recherches, un travail.

Eerste vervolg. (*Zie koninklijke courant van den 26sten van oogstmaand, n°. 201.*)

In Saxe had de gewoonte plaats, dat, zoo men een dief in de gevangenis had, die niet ten eersten zijne misdaad bekende, hij genoodzaakt was, tegen een man te vechten; en zoo hij bezweek, werd hij terstond, zonder genade, opgehangen.

Het geen echter te verwonderen is, bestaat hierin, dat eene zoodanige wijs van handelen de goedkeuring der pausen en andere prelaten wegdroeg, dewijl de geestelijke en abten niet mogten strijden zonder verlof van hunnen bisschop, (*si clericus duellum sine episcopi licentiâ susceperit,*) en zelfs, dat zij de tweegevechten door hun voorbeeld wettigden. Een schrijver van den tijd der regering van *Saint-Louis* verhaalt, dat in den jare 1180 eenige kerken-besturen het tweegevecht gelasten en beoordeelden, doende de kampvechters in den hof van den aartsbisschop strijden, en geeft die schrijver, tot bewijs daarvan, de volgende daadzaak op: De monniken van Saint-Germain-des-Prés, onder de regering van *Lodewijk de Jonge*, het tweegevecht hebbende gevorderd, ten einde te bewijzen, dat *Steven van Macy* onregt had gehad, met een van hunne leenmannen in de gevangenis te werpen, streden de beide kampvechters met gelijk voordeel; maar, zegt *Pieter le Chantre*, met de hulp van God, rukte de kampvechter der abdij zijnen vijand een oog uit, en dwong hem te bekennen, dat hij overwonnen was.

Godfried de Maine, bisschop van Angers, verpligtte, in het jaar 1100, de monniken van Saint-Serge, door het tweegevecht te bewijzen, dat zekere tienden hun met regt toekwamen: de kampvechter der monniken, een stevige kerel, won hunne zaak door middel van stokslagen.

Het is niet ondienstig alhier aantemerken, dat zij, die aldus streden, vechters van ambacht waren, welke voor eene somme gelds in het strijdperk traden voor hen, die van het gevecht bevrijd waren; ook de vrouwen konden dezelven te werk stellen. Deze vechters werden voor eerloos gehouden; zij vochten altoos te voet, met een enkel kleed aan; hij, die het te werk stelde, bleef in gijzeling, en, zoo zijn kampstrijder overwonnen werd, onderging hij dezelfde straf. Het lot der vechters was op eenige plaatsen nog harder, want zij werden de vuist afgekapt of ter dood gebragt; zonder twijfel, uit kracht van eenig bevelschrift van Koning *Lodewijk IX*, alhoewel hij, die hen had te werk gesteld, er met eene geldboete afkwam, ten minsten, zoo er geene doodschuldige misdaad mede gemoeid ware. Alleen de beschuldigde vermogt een kampvechter in het werk te stellen, de beschuldiger moest zelf strijden. Dit gebruik echter moet eene uitzondering gehad hebben; want, wij hebben hier boven gezien, dat de kerk en de monniken kampvechters voor hen deden strijden: waaruit wij zien, dat de geschiedschrijvers niet altoos overeenkomen.

Den 16den van zomermaand 1547 stond *Hendrik II*, in plaatse van de zaak der heeren *de Jarnac* en *de la Chateigneraye* in zijnen bijzonderen raad te beslissen, dezelve het tweegevecht op dood en leven toe. *Jarnac* won zijne zaak, en dit laatst geregtelijk tweegevecht in Frankrijk, zegt een geschiedschrijver, was het.

De tweegevechten zijn van de hoogste aloudheid. Het geheurde dikmaals tusschen twee legers, die op het oogenblik waren, aan elkander te komen, dat zij, in plaatse van te slaan, overeenkwamen, hunne belangen in handen te stellen van hunne dapperste krijgsheden, die, tegen elkander strijdende, het lot der beide volken beslisten. Men verkoos van weerszijde een kampvechter, en de uitslag van het gevecht eindigde den oorlog. Het leger, wiens kampvechter overwonnen was, trok, zonder verder slag te leveren, te denken, en de getroffen overeenkomst werd ter goeder trouw uitgevoerd. De Grieken en de Trojanen, gereed zijnde slag te leveren, stellen elkander voor, hun verschil, door een tweegevecht tusschen *Paris* en *Menelaus*, te beslissen. Bij eene andere gelegenheid daagt *Hector* den dapperste van het grieksch leger tot eenen tweestrijd uit. (1)

Beproeving door middel van het kruis.

Deze beproeving had volgens eenige historieschrijvers geene plaats, dan ter beslissing van zwarigheden, ontstaan uit de bepaling der grenzen, en de juiste hoegrootheid van een ieders grond. Volgens eenige andere schrijvers diende zij, om dezelven bedekt te ontdekken. Hoe het zij, deze beproeving geschiedde op de volgende wijze: twee personen hielden, regt overeinde staande, hunne armen in de gedaante van een kruis over elkanderen, en hij die dezelve liet zinken, (sommige schrijvers zeggen, hij die de elve slechts verroerde,) werd schuldig geoordeeld en verloor zijne zaak.

Karel de Groote, in het jaar 788, bevolen hebbende, dat men de vestingwerken van Verona zoude herbouwen, ontstond bij die gelegenheid een zeer hevig geschil tusschen de geestelijken en de burgers. Men moest uitmaken, wie van hen beide het meest aan de onkosten van die herbouwing moest toebrengen. Dit geschil werd door de beproeving van het kruis beslecht. Men verkoos twee kampvechters: de aartspriester *Aregas* voor de burgerij, en de aartsdiaken *Pacificus* voor de geestelijkheid. Zij plaatsten zich beide regt overeinde, vlak tegen over een huis, waarin de mis gelezen werd. Dezelve geeindigd zijnde, las de priester de passie, volgens *Mattheus*; maar ter naauwernood was hij halverwege gekomen, of de kampvechter der burgerij, de vermoeidheid niet meer kunnende wederstaan, liet ongevoelig de armen zakken, en zonk, eindelijk, overstelpt van vermoeidheid, zelfs ter aarde; maar *Pacificus*, die sterker was, hield een' zoo ongemakkelijken stand tot het einde toe uit: ten gevolge hier van betaalde de geestelijkheid slechts een vierde gedeelte der onkosten.

Karel de Groote gelastte ingelijks, dat, zoo er eenig verschil tusschen zijne kinderen mogt plaats vinden, hetzelve door de beproeving van het kruis zoude beslist worden. Deze beproeving werd, bij een bevel van *Lotharius*, afgeschaft.

Beproeving door middel van koud water.

De beproeving door middel van koud water, ingevoerd door paus *Eugenius*, was reeds sedert de 9de eeuw in gebruik; dewijl *Lodewijk de Milde* dezelve, in het jaar 820, verbood. Eenigen tijd daarna echter, geraakte dezelve weder in zwang, en werd tot in het jaar 1215 geheerigd, tot dat zij, bij het concilium van Laterano, volstrekt verboden werd. Maar zij begon in de 16de eeuw in Westfalen weder in gebruik te komen, van waar zij ongevoeliglijk in Frankrijk wederkeerde. Eindelijk verbood het parlement van Parijs hetzelve, bij een besluit van la Tournelle, van den 1sten van wintermaand 1601.

Deze beproeving was slechts in gebruik bij den gemeenen burgerstand, en geschiedde, met den beschuldigde, na hem de regter-hand aan het linker-been, en het regter-been aan de linker-hand te hebben gebonden, in eenen grooten kuip met water te werpen. Zoo hij zonk, was zulks een bewijs voor zijne onschuld; maar zoo hij bovendreef, was het een bewijs, dat het water, hetwelk gewijd was, te zuiver was voor een misdadiger, en hem uit desselfs boezem terug wierp. Men vond op die wijze aldus meer onschuldigen dan schuldigen, om dat een mensch, die geen de minste beweging maken kan, uit hoofde van deszelfs soortelijke zwaarte in het water noodzakelijk moet zinken. Men twijfelde, het is waar, in die tijden, zoo min als thans, aan deze wet der natuurkunde; maar de eenvoudigheid van die tijden verwachtte altoos een wonderwerk, hetwelk men zich verbeeldde, dat de hemel, ter ontdekking der waarheid, niet mogt weigeren.

Beproeving door middel van kokend water.

Deze beproeving, welke alleen diende voor slaven, voor leerschuldigen of *vileynen*, eene uitdrukking welke zoo veel beteekende als *boer, karel*, of een mensch, die niets beteekend, bestond daarin, dat men de hand in eene kom met kokend water dompelde, om eene geheerde ring daaruit te halen, welke, meer of min diep, daarin geplaatst was. Men wikkelde vervolgens de hand der lijders in linnen, op welk verband regter en partij hunne zegels drukten. Ten einde van drie dagen werd het verband geligt, en, zoo er dan geen teeken van eenige wonde te zien was, zond men den beschuldigde vrijgesproken naar huis. Voor alle dingen, evenwel, vermogt de beklaagde zich met den aanklager in schikking te begeven, en zich, voor een stuk geld, van de beproeving vrijkoopen. Men begrijpt daardoor ligtelijk, dat het geen dagelijksch werk was, zijne handen in kokend water te steken.

Hoe zeer de schrijver der *kritiek over de bijgeloovige praktijken* verzekerd heeft, dat deze beproeving alleen voor de *vileynen* geschikt was, vindt men echter in de geschiedenis der 12de eeuw, door *Marigny* geschreven, dat *Lotharius*, om zijn eigen gedrag te regtvaardigen, de koningin beschuldigde, van bloedschande met haren eigen broeder, den abt *Humbert*, en van

(1) Zoo streden de *Horatii* en de *Curiatii* voor de Romeinen en Albanen; zoo verwon *Manlius* den dapperen Gauler, enz. Het zoude niet moeijelijk zijn, meer voorbeelden van dien aard op te geven, en desniettegenstaande drukte zich de auteur minder naauwkeurig uit, wanneer hij zegt, dat de tweegevechten van de hoogste aloudheid zijn. Het is waar, daar, waar de zaak niet dan door de wapenen beslist konde worden, in oorlogen tusschen volk en volk, daar streed men; maar er is geen voorbeeld in de geschiedenissen der ouden te vinden van een tweegevecht, dergelijke alhier verhandeld worden. Ook werden de traktaten, gelijk die tusschen de Romeinen en Albanen, of tusschen de Grieken en Trojanen, getuige zij de geschiedenis, niet zoo ter goeder trouw uitgevoerd, als de schrijver wel beweert. De oude heidenen waren doch zoo onnozel, noch zoo bloeddorstig, noch zoo bijgeloovig als de christenen der middeleeuwen.

De vertaler.

het innemen van eenen zwijmeldrank, ten einde hare schande, door het vergeten harer misdaad, te smoren. De Koningin ontkende de zaak. *Lotharius* vond goed, dat zij, bij gebrek aan getuigen, die tegen haar konden worden voorgebragt, eenen zaakgelastigden zond, die de beproeving van het kokend water zoude doorstaan.

De Koningin, welke door deze beproeving werd geregtvaardigd, werd waardig verklaard de vrouw van *Lotharius* te zijn.

Zoo men zekeren reiziger mag gelooven, is de beproeving door middel van het kokend water, nog heden in gebruik in de koningrijken Congo en Matamba. Wanneer in Tibet twee partijen een proces hebben, dan werpt men in een ketel kokend water twee stukken, het een zwart en het ander wit. Beide partijen steken gezamenlijk den arm in het water; en hij, die het witte stuk grijpt, wint zijn proces, doorgaands echter hebben beide een verbrande arm.

Beproeving door middel van gloeijend ijzer.

Men deed den beschuldigden eene staaf gloeijend ijzer dragen, somtijds van het gewigt van 2 of 3 ponden, somtijds meer, naar mate van de hoegrootheid der misdaad, of naar mate van den stand des beschuldigden; of wel, men gelastte hem over gloeijende ijzere staven te gaan, welke men, somtijds ten getalle van negen, op vaarschallende plaatsen ter neder legde, of wel op een geheel gloeijend gemaakt ploeg-ijzer. Ook deed men hem wel eens de hand in eenen ijzeren handschoen steken, die in het vuur gegloeid was. Men omwikkelde de hand des lijders, even als wij gezien hebben bij de beproeving door middel van kokend water.

Emma, moeder van *Eduard* den biegtvader, onderging die beproeving, en ging, zonder zich te branden, over negen staven gloeijend ijzer.

Te vergeefs zocht de vrome en welsprekende Deen *Popo* zijne landgenooten te overtuigen, hoe ver de christelijke godsdienst boven het heidendom te verkiezen was; zijne vermaningen vonden niet dan doove ooren en versteende harten. Door hunne hoofdigheid vermoeid, vroeg hij der vergadering, of zij aan zijne leer zouden geloof slaan, bijaldien hij die met een wonderwerk bevestigde, en, voorslaande om zijne bloote hand voor aller oogen aan een gloeijend ijzer te slaan, zonder die in het minst te bezeeren. Hij deed een stuk ijzer, bij wijze van eenen handschoen gemaakt, gloeijen, stak daar de hand in, haalde dezelve er weder uit, en toonde aan de omstanders die hand, aan dewelke geen het minste letsel was gekomen. Het volk geloofde aan het wonderwerk en bekeerde zich; uit deze gebeurtenis is het ontstaan, zegt zeker schrijver, dat de beproeving door middel van gloeijend ijzer de plaats heeft vervangen van die, welke door middel van het twee-gevecht geschiedde.

Het wonderdadige in deze beproeving vond echter nu en dan tegenspraak. Eens weigerde iemand, de beproeving van het gloeijend ijzer doortestaan, en bragt tot reden zijner weigering bij, dat hij geen kwakzalver was. De regter deed eenige pogingen, om hem overtehalen, ten einde hij zich aan de wet onderwierp: *Gaarne*, antwoordde hij, *zoude ik dit gloeijend ijzer aannemen, zoo ik zulks uit uwe hand mogt ontvangen.* De regter beleed, dat men Gode niet moest tergen.

Als in het koningrijk Cranganor, op de Malabaarsche kust, zegt de heer *Dellon*, gemeenlijk in zijne reizen naar Oost-Indie, eene beschuldiging twijfelachtig is, worden de beschuldigden tot den eed toegelaten, hetgeen op de volgende wijze geschiedt. Men doet het ijzer van een half pond, en hij, die zweren moet, naar bij genaderd zijnde, legt men hem een blad van een bananen boom op de hand, en daarop het gloeijend ijzer, hetwelk hij ter aarde werpt, zoodra het weder zwart is geworden; hier na omwikkeld een der officieren des Konings de hand in een in rijstwater nat gemaakte doek, en bindt het linnen vast met een touw, waaraan de Koning zelf zijn zegel hecht; drie dagen daarna beziet men de hand: zoo er geen letsel is, dan gaat de lijder voor onschuldig door, en hij wordt voor meineedig gehouden, zoodra het vuur den minsten indruk heeft gemaakt.

(*Het vervolg hierna.*)

PUBLIEKE FONDSEN.

Den 20sten van herfstmaand waren, op de beurs van Parijs, de 5 pCts. gecontr. interest doende met 22 van lentem. 1809, 79 fr. 10 c.; *idem*, met 22 van herfstm. 1809, 76 fr. 90 c.; de aktien van de bank, 1227 fr. 50 c.

ZEETIJDING.

Den 24sten van herfstmaand, is Texel binnengekomen *C. B. Blok*, Mercurius, van Bergen; zijnde voorleden nacht van den Zuidwal in plat water geraakt *C. F. Longheards*, de brik Juno, en *W. Vink*, de vischhoeker Oldenburg; niets uitgezeild; de wind Z. W.

Den 21 en 22sten, in de Vlie niets voorgevallen; de wind N. W. en Zuidelijk.

Den 20 en 21sten, op Westerschelling niets voorgevallen; de wind N. W. en Zuidelijk, harde wind.

MINISTERIE van MARINE en KOLONIEN.

*** De minister van marine en kolonien van Z. M. den Koning zal, te Amsterdam, op dingsdag den 3den van wijnmaand 1809, 's namiddags ten een uren precies, aan de minstaannemenden, aanbesteden

Zoo veel kwarteelen tot kruidnagelen, als, gedurende dit jaar, bij het ministerie zullen benoodigd zijn;

Volgens conditien, ter generale secretarij van hetzelve te zien.

De aanbesteding zal geschieden bij toegezegelde briefjes.

Amsterdam, den 18den van herfstmaand 1809.

De minister voornoemd,
VAN DER HEIM.

MINISTERIE van den EREDIENST en BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De burgemeester der stad Nijmegen brengt, bij deze, ter kennisse van een iegelijk, dat, tot meerdere aanmoediging der werving van de benoodigde vrijwilligers voor gemelde stad, de premie, welke boven de aan hunlieden van wegen 's rijks uitgeloofde vier dukaten, tot nu gesteld geweest is, op zes dukaten, zal verhoogd worden tot achtentwintig guldens, aan elk der tot den dienst bekwaam bevonden wordende manschap, die zich voor voorn. stad, als vrijwilligers zullen laten engageren, uitbetaalen, na dat dezelve zullen zijn aangenomen, goedgekeurd en derzelver engagement hebben geteekend; zullende bovendien den genen, die eenige tot den dienst bekwame en goedgekeurd wordende personen aanbrengen, voor elk genieten, eene premie van vijf guldens.

J. E. SANDERS VAN WELL.

*** Het gemeente-bestuur der stad Bolsward looft uit eene premie van een-honderd-en-vijftig guldens, boven de vier dukaten, die van den lande betaald worden, aan die genen, die zich bij hetzelve zal aandienen, als vrijwilliger in het vriesch bataillon, te Leeuwarden wordende opgerigt, en een dukaat voor den aanbrenger, mits de grootte van vijf voet twee duim rijnlandsche maat hebbende, en in de jaren van 18 tot 40 vallende.

Op last van het gemeente-bestuur voornoemd,
T. CAMPER VISSCHER, *secretaris*.

*** Het gemeente-bestuur van Helvoirt, in het departement Braband, looft uit eene premie van vijf-en-zevenzig gulden, boven de vier dukaten, die van 's lands wegen betaald worden, aan die genen, welke zich bij den president van voorsz. gemeente-bestuur zal aandienen, als vrijwilliger in de voor het departement Braband optenigten bataillons.

*** Het gemeente-bestuur van Naaldwijk, ten einde aan den last van Z. M. den Koning, vervat in de aanschrijving van den landdrost van Maasland, van dato den 22sten van oogstmaand 1809, op alle mogelijke wijze te voldoen, noodigt bij deze uit, allen en een iegelijk, zoo hier als buiten derzelver gemeente, die de vereischte bekwaamheden bezit, om in het korps vrijwilligers voor deze gemeente dienst te nemen, tot het genot van zoodanig zeer aanzienlijk handgeld, als hun, zoo wegens deze gemeente, als van wegen het rijk, zal worden uitbetaald, zoodra zij in gemelden dienst zullen worden aangenomen.

Ter ordonnantie van het gemeente-bestuur voorhoemd,
C. G. VAN DER KEST WITTENS, *secretaris*.

*** Het gemeente-bestuur van Goidschalkoord belooft eene premie van een-honderd guldens, boven en behalve de vier dukaten, welke van 's rijks wegen worden uitgeloofd, aan den genen, die voor hare gemeente, in den dienst van Z. M., tot completering van de opterigten twaalf bataillons vrijwilligers, zich willen engageren; te betalen zoo dra dezelven in den Haag goedgekeurd en te Utrecht aangenomen zal zijn.

Goidschalkoord, den 16den van herfstmaand 1809.

S. HANNIK, *secretaris*.

*** Het gemeente-bestuur van Nistelroden, departement Braband, belooft, mits deze, eene premie van *f* 50:—, aan elk der elf man, welke zich voor die gemeente wil engageren, in de twee bataillons vrijwilligers, welkers oprigting in dit departement, bij koninklijk besluit van den 15den van oogstmaand 1809, n°. 3, is bevolen, en zich ten dien einde aan den president dezes gemeente-bestuurs aandient, boven de premie van vier dukaten, die van rijks wegen wordt gegeven; zullende een en ander dadelijk, na zij tot den militairen dienst geschikt geoordeeld zijn, uitbetaald worden.

Ter ordonnantie van 't bestuur,
W. L. BROCX, *secretaris*.

*** Het gemeente-bestuur te Geffen, departement Braband, looft uit eene premie van zestien dukaten, aan ieder vrijwilliger, niet minder dan 18 en niet meerder dan 40 jaren oud zijnde, boven de vier dukaten, welke van 's rijks wegen toegestaan worden; kunnende zich ten voorsz. einde dadelijk vervoegen bij den president van het gemeente-bestuur; zullende voorsz. premie aan ieder van de zes man, welke worden gerequireerd, terstond na gedane engagement en goedkeuring worden uitbetaald.

Ter ordonnantie van voornoemd bestuur,
W. L. BROCX, *secretaris*.

*** Het gemeente-bestuur van St. Anthonij, in het departement Braband, belooft eene premie van vijftig guldens, boven de vier dukaten, die van 's rijks wegen betaald worden, aan de gene, die, de vereischte hoedanigheid hebbende, zich bij den president van het voorsz. gemeente-bestuur zal aandienen als vrijwilliger, in de voor het departement Braband optenigten bataillons.

Ter ordonnantie van het voorsz. gemeente-bestuur,
B. JEURGENS, *secretaris*.

*** Het gemeente-bestuur van Gassel, lande van Cuik, in het departement Braband, heeft, ter voldoening aan eene missive van den landdrost in het departement Braband, in dato den 15den van oogstmaand jl., No. H, en verdere vriendelijke exhortatien, ter meerdere aanmoediging, tot bereiking van het heilzaam oog van Z. M. onzen Koning, uitgeloofd, gelijk hetzelve uitloofd, bij deze, eene premie van twaalf dukaten aan elk manspersoon (tot drie toe), welke zich bij den president van het voorsz. gemeente-bestuur zullen aangeven, om voor de gemeente Gassel, als vrijwilliger, tot de formatie der twee bataillons vrijwilligers in dit departement, ter afweering van de rustverstoorenden vijand van dit rijk, opterichten, te betalen, dadelijk na dat dezelve daartoe zullen zijn goedgekeurd en aangenomen, en zulke keten en behalve de premie van vier dukaten door Z. M. toegezegd.

Gassel, den 9den van herfstmaand 1809.

Namens het gemeente-bestuur voornoemd,
A. P. . . . *secretaris*.

*** De commissie van onderwijs voor het departement Gelderland, zal hare gewone najaarsvergadering beginnen, op woensdag den 11den van wijnmaand, des voormiddags ten 9 uren, in de revisiekamer van het departementaal gerigtshof, te Arnhem.

Arnhem, den 20sten van herfstmaand 1809.

H. H. DONKER CURTIUS, *secretaris*.

MINISTERIE van JUSTITIE en POLITIE.

*** De *gebroeders van Cleef*, 's Konings boekverkoopers, te Amsterdam en in den Haag, hebben, van maandag den 18den tot zaturdag den 23sten van herfstmaand 1809, voor de koninklijke bibliotheek en het ministerie van justitie en politie, ontvangen drie exemplaren van ieder der navolgende uitgekomen werken:

Jaarboeken der wetenschappen en kunsten, in het koningrijk Holland, 2de stuk deel, loopende over het jaar 1809, in 4°.; te Amsterdam en in den Haag, bij *de gebroeders van Cleef*.

H. van Alphen, Kleine bijdragen tot bevordering van wetenschap en deugd, 2de stuk, groot 8°.; in den Haag, bij *de erven Thierry en Mensing*.

A. Loosjes Pz., De man in de vier tijdperken van zijn leven, groot 8°.; te Haarlem, bij *A. Loosjes Pz.*

Naamregister der stad Delft, voor 1809, te Delft, bij *P. de Groot*.

Trois ballets pour le piano forte, par *Kuppe*, in den Haag, bij *Lotter en comp.*

Hijmne voor de roomsch-katholijke, in muzijk, in folio, n°. 1, te Rotterdam, bij *J. P. van Kinhal*.

Muller, Trois duos pour 2 flutes, te Rotterdam, bij *L. Plattner*.

Dahmen, Six duethinos pour 2 violons, bij denzelfden.

Reddingius, Godsdienstig huisboek, in 8°., te Groningen, bij *W. Zuidema*.

Ringnery, De getrouwe boekhouder, enz., klein 8°., te Leeuwarden, bij *Smallenburg en Wiardena*.

Vaderlandsch magazijn van wetenschap, kunst en smaak, 8°.

*** Alle de genen, welke iets te pretendieren hebben van de verongelukte schuitvoerder aan den boezem van de weduwe *Harmsen* worden verzocht en aangemaand, om daar van ten spoedigsten, uiterlijk tegen den 10den van wijnmaand 1809, specifique opgave en betaling te doen, aan

een ondergeteekenden als eerste regtelijke gequalificeerde; zullende na dien tijd geene pretentien worden aangenomen.

Kampen, den 21sten van herfstmaand 1809.

Dr. Moviat, qq.
D. N. van Nes, qq.

*** Wordt goedverteerd, dat, uit krachte van het eerste default, en het daar bij verleende consent, tot het doen eener tweede citatie, door *Andries Oukoop*, secretaris der stad Breda, in qualiteit als door president en schepenen aldaar aangestelden curator in den geabandonneerden boedel van *Adriaan Springintvelt*, schipper van Amsterdam op Breda, en vice versa, en door welgemelde schepenen, bij akte van aanstelling, in dato den 23sten van bloeimaand 1809, tevens tot deze oproeping gequalificeerd, voor de *tweede maal*, bij edicte opgeroepen zijn, alle en een iegelijk, welke eenige actie of pretentie sustineren te hebben, ten laste van voornoemden *Adriaan Springintvelt*, ten einde zich ter rolle van schepenen van Breda voornoemd, welke gehouden zal worden op zaturdag den 11den van slagtmaand dezes jaars 1809, of, ingevalle het als dan geen regtdag was, op den eersten ordinairen regtdag daaraanvolgenden, voor hunne belangen bekend te maken, en de bewijzen daarvan in- en overteleveren, en hunne actie op denzelven boedel te institueeren; met inthimatie, dat tegen de non-comparanten, bij verdere defaulten, zal worden voortgeprocedeerd, ten einde hunlieden worde geimponeerd een eeuwig stilzwijgen.

JUDICATURE over de middelen te water en te lande.

*** De ondergeteekende advokaat-fiskaal des Konings voor de middelen te lande, in het departement Overijssel, notificeert, dat, door 's lands commiesen ter recherche, gestationneerd in hetzelve departement, aangehouden zijn de navolgende goederen, als:

Op den 1sten van slagtmaand 1808, een schepel boekweitemeel, bij den molen te Holten; op den 14den dito, in het Holtheimerbroek, onder Gramsbergen, een zak met 5¼ spint zout; op den 16den dito, nabij den wind-koren-molen, te Enter, een zak met 82 pond roggemeel, zijnde gemerkt EW-I, en in het Rijssenschebroek, een zak met 58 ponden roggemeel, gemerkt M.I.C. n°. 99, en E.T.B.; op den 19den dito, een zak met 5 spint roggemeel, bij den singraver molen; op den 24sten dito, bij de Glanerbrug, buiten Enschede, 63 ponden zout; op den 5den van wintermaand 1808, tusschen Sipculo en den Ham, 3 schepels zout, in een zak; op den 8sten dito, zes blazen, inhoudende 17 kannen jenever, even buiten Enschede; op den 9den dito, in een open schuur, toebehoorende aan *H. Uelderink*, in den gerigte van Oldenzaal, een halve ton met een weinig jenever, en een plat vaatje met een weinig annijs; op den 11den dito, even buiten Endschede, 30 ponden zout in een zakje, en 8 ponden groene zeep in een koperketeltje; op den 14den dito, een zak met 1 schepel rogge in de Markvelderheide; op den 15den dito, bij den singraver molen een kruiwagen met twee zakken, ieder inhoudende ongeveer 2 schepels roggemeel; en eindelijk, bij den rosmolen van *H. Timmerman*, te Vrieseveen, een zak met voermeel, gemerkt B.W., alle zonder eenige biljetten.

Dat de eigenaren van deze goederen onbekend zijnde, alle de genen, die eenig regt op dezelven, of wel nu op het provenu daar van pretenderen, worden opgeroepen, om binnen den tijd van drie weken, na dato dezes, van hun vermeend regt te doen blijken, op pene en ten fine van effecte, als volgens het 59ste artikel der algemeene ordonnantie bij de middelen te lande is bepaald.

Zwolle, den 6den van herfstmaand 1809. C. G. van Baerle.

*** De ondergeteekende advokaat-fiskaal des Konings, voor de middelen te lande, in het departement Overijssel, notificeert, dat, door 's rijks bedienden ter recherche, gestationeerd in hen gemeld departement, de navolgende goederen zijn aangehouden, als:

Den 17den van wintermaand 1808, nabij den ouden koorn-windmolen, te Rijssen, een ongemerkt pak met 96 pond rogge-meel; bij den rossummer moolen, een zak met een schepel rogge, gemerkt A. R, en even buiten Endschede, 3 blazen, waarin 7 kan jenever, waarvan de eigenaar zich met de vlugt heeft gered; op den 21sten dito, achter het huis van *J. L. Bom*, te Vrieseveen, 3 schapenvellen en 160 pond schapenvleesch; bij den ros-molen van *H. Hofsteede*, te Vriesenveen, een ongemerkte zak met rogge-meel, en, bij den laardveldschen-molen, een zak met 3 spint rogge; op den 27sten dito, bij het Adner-veer, een sleetje met 2 zakken, inhoudende 6 schepels zout, waarvan de eigenaar zich met de vlugt heeft gered; den 30sten dito, bijna even daar van, van Gramsbergen, eene slede met 7 à 8 schepels zout, waarvan de eigenaars mede zijn gevlugt, en, in den Ham, 2 halve ankers jenever; op den 31sten dito, op den weg tusschen Noordhorn en Denekamp, een zak met 1 schepel rogge-meel; even buiten de stad Enschede een zak met 6 blazen, inhoudende te zamen 9 flessen jenever, en eindelijk, bij Denekamp, een kruik met 3 kannen jenever en een zak met 1 schepel rogge-meel; alle zonder eenige biljetten.

Dat de eigenaren van de vorenstaande goederen onbekend zijnde, alle degenen, die eenig regt op dezelven of wel nu op het provenu daarvan pretenderen, worden opgeroepen, om, binnen den tijd van drie weken, na dato dezes, van hun vermeend regt te doen blijken, op pene en ten fine van effecte, als volgens het 59ste artikel der algemeene ordonnantie, bij de invordering der middelen te lande, is bepaald.

Zwolle, den 8den van herfstmaand 1809. C. G. van Baerle.

*** De ondergeteekende advokaat-fiskaal des Konings voor de middelen te lande, in het departement Overijssel, notificeert, dat, door 's rijks bedienden ter recherche, gestationeerd in gemeld departement, de navolgende goederen zijn aangehouden, als:

Den 2den van louwmaand 1809, in Anninksbosch in Beckum, een ankers-vat, en een groote kruik met jenever; den 3den dito, in de Schoppe van *H. Hartgerink*, in Bentelo, ½ anker-vatje met jenever, en een ledig zak alsmede een ledig oxhoofd, en een plat ½ ankers-vatje, en bij het huis van de wedauwe *Gerrit Bloemen*, in Hengevelde, een aams-vat met jenever; den 4den dito, in een weiland, nabij het huis van *B. Boesink*, in Delden-broek, een half aams-vat, met eenige jenever; voorts een ledig oxhoofd, en in de Schoppe van dezelve een ledig aams-vat; in de Schoppe, even onder het aardappelen loof van *B. Spenkelink*, twee ledige aams-vaten, en in de bakoven van *C. Proot*, een vatje met eenig zout; den 11den dito, onder het gerrgte van Haxbergen, bij den water-horte-molen, 2 wagens, een kar, en twee paarden, beladen met twee vaten jenever, ieder groot een aam, vier groote, en vier kleine zakken met zout, en een mand zeep, waarvan de voerlieden zijn gevlugt; den 20sten dito, buiten Almelo, een slede, waarop een kistje thee, gemerkt TB, aan elkander, en daaronder een zak, n°. 513, 124 en n°. 613, waarvan de eigenaars mede zijn gevlugt; den 21sten dito, als voorsten 9 uren, bij Enschede, 32 pond zout en 12 pond zeep; den 23sten dito, in een dennebosch je, bij het huis van *Willem Uilderink*, twee ankers-vaten, het een vol, en het ander met 2½ duim jenever, en bij het klooster Sipculo in een turfhoop, 2 zakken, ieder met een schepel zout; den 28sten dito, in de buurschap Zeeze, 3 zakjes zout, en laatstelijk, op den 30sten dito, bij het klooster Sipculo, 1 anker jenever, waarvan de eigenaar is gevlugt.

Dat de eigenaren van de vorenstaande goederen onbekend zijnde, alle degenen, die eenig regt op dezelve, of wel nu op het provenu daarvan pretenderen, worden opgeroepen, om, binnen den tijd van drie weken, na dato dezes, van hun vermeend regt te doen blijken, op pene en ten fine van effecte, als volgens het 59ste artikel der algemeene ordonnantie bij de middelen te lande is bepaald.

Zwolle, den 19den van herfstmaand 1809. C. G. van Baerle.

*** Ten overstaan van den commissaris generaal van Z. M. den Koning, voor de zaken van de convooijen en licenten, zal, op woensdag den 27sten van herfstmaand 1809, des voordenmiddags ten 10 uren precies, op het zeekantoor te Rotterdam, aan de meestbiedenden, voetstoots, verkocht worden *ad opus jus habentium*:

612 balen koffij;
61 heele vaten dito;
107 kwart dito dito;
4 haring-tonnen, met koffij;
circa 9900 ponden campêche-hout;
6 vatjes gom;
4 dito kamfer;
21 balen oude kleederen;

Op onderscheiden tijden en plaatsen, door diversche denunciateurs, aangehouden.

Alles bij zondanige kavelingen, als nader zal worden aangewezen.

Iemand nader onderrigting begerende, addresseere zich ten kantore van vendumeester *van Beeftingh*, te Rotterdam, alwaar de goederen zijn liggende op een zolder, en in een pakhuis van den west-indischen handel, Nieuwehaven zuid-zijde, en op een zolder, Nieuwehaven noord-zijde, n°. 283, aldaar, des maandags en dingsdag voor den verkoopdag, door een ieder zullen kunnen worden gezien.

NB. Ook zal ten zelve dage, plaatse en ure, verkocht worden, aan meestbiedenden, voetstoots, *ad opus jus habentium*, 18 grooten en 3 kleinen vaten met gezoute vleesch, en een kist met witte of spaansche zeep, den 4den van herfstmaand aangehouden, te Dinksland, uit de schokker; te voerd wordende bij *Marinus du Prec*; alles bij zoodanige kavelingen, als nader zal worden aangewezen.

GENERALE DIRECTIE der PUBLIEKE SCHULDEN.

*** Ten burele van het grootboek der publieke schuld aan Hans de Wisseling van certificaten, tegentronversalen, voor recepissen à 7 pCt., geprofiteerd uit de negotiatie van 30 milloenen, vervat in de wet van den 30sten van lentemaand 1808, uitgegeven, tot n°. 8962 inclusive plaats hebben, des morgens van 10 tot 12 uren.

C. H. van West, *opperboekhouder van het groot-boek der publieke schuld.*

LANDDROST-AMBTEN.

*** De landdrost in Vriesland, onderrigt zijnde, dat de navolgende personen, als vrijwilligers in 's Konings dienst aangenomen, zich van tijd tot tijd, zonder verlof, uit Leeuwarden hebben geabsenteerd, als:

Lieuwe Sjerps van der Meer, geboren te Leeuwarden;
Jan Heeren, geboren te Bonda;
Meele Baakes Mok, geboren op de Gordijk;
Augustinus Dienaas, geboren te Aazenbroek;
Willem Kuipers, geboren te Harlingen;
Christiaan Drup, geboren te Hoorn;
Jan Pieters, geboren in de Pekel;
Jan Schouten, geboren te Kleef;
Johs. Stelzema, geboren te Oragmeer;
Johannes Doris, geboren te Leeuwarden;
Jacobus Kerwer, geboren te Alkmaar;
David Schulte, geboren te Enschede;
Hendrik Olijvier, geboren te Leiden;
Sijmon Sijbes, geboren te Menaldum;
Johs. Wagenmaker, geboren te Amsterdam;
Jan Mulder, geboren te Hasseld;
Jan Bouman, geboren te Oudkerk;
Gerrit Klomp, geboren te Hildesheim;
Adrianus Buis, geboren te Buskoop;
Jan Sijmons, geboren te Hasselt;
Pieter Alberts, geboren te Oudkerk;
Sjoerd Martens, geboren te Sneek.

Gelast de gemelde personen, om zich, ten spoedigsten, binnen acht dagen, aan den luitenant-kolonel *Wolbeer*, binnen Deventer te melden; terwijl, bij gebreke van dien, ontrent hen de wettige maatregelen zullen worden genomen.

Leeuwarden, den 22sten van herfstmaand 1809. *De landdrost voornoemd*, R. E. v. Andringa de Kempenaer.

*** Alzoo de jongelingen *Frans Stilleboer*, *Pieter Brommelo*, *Nicolaas van Kuik*, en *Jacobus van der Haar*, alle boven de 16 jaren oud, en woonachtende binnen de stad Oosterhout, aldaar van de armen gecalamiteerd zijnde geworden, en sedert eenige dage geauf geerd zijn; zoo worden dezelve, van wegen den burgemeester van Oosterhout, ten ernstigsten opgeëischt, om weder naar hare huizen te keeren, en den eed van getrouwheid te doen, ten zij zij deze zouden ontdekken, verzocht, hier van kennis te geven aan den burgemeester voornoemd.

Oosterhout, den 21sten van herfstmaand 1809. H. Boekmans, *Burgemeester.*

*** Het gemeente-bestuur van Rhoon noodigt, bij deze, ten spoedigsten, uit, alle die genen, welke de vereischte bekwaamheid zullen hebben, en genegen mogt zijn, ambte als vroedschap aan deze heerlijkheid te aanvaarden (uitmakende een behoorlijk aantal), op een traktement van dertig gulden 's jaars, moetende de aangifte gedaan worden ten secretarij van Rhoon, en zulks vóór of op den 15den van wijnmaand aanstaande; zullende na dien tijd over den bovengenoemden post worden gedisponeerd.

Rhoon, den 14den van herfstmaand 1809. *In naam van hetzelve*, H. J. Tromper, *secretaris.*

*** *J. Jarman* en *A. G. J. Offerman*, directeuren der brand-maatschappij, te Amsterdam, in den jare 1790 binnen Amsterdam opgerigt, tot verzekering voor brand op gebouwen, koopmanschappen, meubelen, enz., adverteren, dat zij, met goedvinden van commissarissen, op en na den 15den van wijnmaand eerstkomende, ten kantore van gemelde brand-maatschappij, te Amsterdam, op de Heerengracht, bij de Brouwersgracht, n°. 321, woensdags en zaturdags, voormiddags, zullen vangen tot het betalen van vijf pencent uitdeeling over het negentiende afgeloopen jaar.

*** Het register op de Koninklijke courant, voor de zes eerste maanden van het jaar 1809, onder onmiddelijk toezigt van den weled. gestr. heer *J. D. Meijer*, directeur der Koninklijke courant, lid van het koninklijk institut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, enz., enz., vervaardigd door mr. *J. Terstreeg* en *J. Belinfante*, eerste- en tweede redacteurs derzelve courant, is thans van de pers gekomen bij *Belinfante en comp.*, drukkers en boekverkoopers te Amsterdam, en is voorts te bekomen bij de gewone uitgevers der koninklijke courant in alle de steden en plaatsen van het koningrijk, en verder alom. De prijs is *f* 1: 4: 6.

De inrigting van dit register is zoodanig, dat men daarin, met een opslag van oog, dadelijk kan vinden het nommer, den datum en de bladzijde der courant, waarin zich eenig besluit, decisie, aanstelling, ministeriële aankondiging, of eenige andere blijvende daad van de hoogste of mindere aangestelde magten van regering of bestuur, bevindt; benevens een afzonderlijk *aanhangsel* tot hetzelve register, bevattende eene volgreeks van alle de verrigtingen der welgemelde magten, ieder onder haar bijzonder kollegie of autoriteit geplaatst: alles ten gerieve van en onmisbaar voor alle zoo rijks- stedelijke- als andere ambtenaren, praktizijns en alle publieke personen, en voor alle de genen, die in de algemeene zaken belang stellen.

Bij het Bureau der Koninklijke Courant te Amsterdam.